

Titulli i lëndës: Sintaksë e gjuhës turke

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Gjuhë dhe Letërsi Turke
Titulli i lëndës:	Sintaksë e gjuhës turke
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	Obligueshme
Viti i studimeve:	Viti i II, Semestri i IV
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Departamenti i Gjuhës dhe Letërsisë Turke Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. ass. dr. Nebahat Sülçevsi
Të dhënat kontaktuese:	nebahat.safqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Niveli i fundit i studimit gramatikor i ligjërimin është sintaksa. Sintaksa përbëhet nga sintaksa e fjalës (morfo-sintaksa), grupeve të fjalëve dhe të fjalisë. Lënda trajton sintaksën e grupeve të fjalëve dhe të fjalisë.
Qëllimet e lëndës:	Lënda ka për qëllim: <ul style="list-style-type: none"> - Të trajtoj termin sintaksë dhe sintagmë, - të zhvilloj idenë e renditjes së fjalëve brenda fjalisë sipas një rregulli të caktuar logjik, - të krijoj perceptimin e ndarjes së fjalisë në fragmente të quajtura “grupe fjalësh”, - të nxis mendimin kritik për gjymtyrët e fjalisë, - të mundësoj identifikimin e klasifikimit të fjalisë sipas kriterëve të caktuar.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti do të jetë në gjendje që:
	- të bëjë dallimin e elementeve të sintaksës,
	- të identifikoj grupet e fjalëve të gjuhës turke,
	- të analizoj gjymtyrët e fjalisë,
	- të përcaktoj llojin e fjalisë sipas kritereve të sintaksës së gjymtyrëve,
	- të përcaktoj llojin e fjalisë sipas llojit të kallëzuesit,
	- të përcaktoj llojin e fjalisë sipas kriterit semantik.

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtime	2	15	30
Punë praktike			0
Përgatitje për test intermediar	8	3	24
Konsultime me mësimdhënësin	20 min.	3	1
Puna në terren			0
Testi, punimi i seminarit			0
Detyrë shtëpie	2	12	24
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	4	6	24
Përgatitja për provimin final	7	2	14
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.			0
Total			151:25=6,04 6 ECTS

Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, pjesëmarrja aktive në ligjërata dhe ushtrime, detyrë shtëpie, puna individuale në bibliotekë
Metodat e vlerësimit:	Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 50%. Vijueshmëria dhe pjesëmarrja aktive 10%; Detyrë shtëpie % 10 Kollokfiumi 30%; Provimi final 50%.
Literatura primare:	1. Karahan, Leyla (2016). Türkçede Söz Dizimi, Ankara: Akçağ Yay. 2. Ergin, Muharrem (2019). Türk Dil Bilgisi, İstanbul: Boğaziçi Yay. 3. Altun, Mustafa (2022). Türkçede Söz Dizimi Çözömlerleri, Ankara: Pegem Akademi Yayınları. 4. Özkan, Mustafa (2008). Türkiye Türkçesi Söz Dizimi, İstanbul: 3F Yayınevi.
Literatura shtesë:	1. Ercilasun, Bican Ahmet (2020) Türk Dili Temel Kitabı Herkes İçin Türk Dili, Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü. 2. Karahan, Leyla (2000). "Yapı Bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine", Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, s. 16-23 3. Karahan, Leyla (2004). "Belirtisiz Nesnenin Söz Dizimindeki Yeri Üzerine", V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri, s. 1615-1624 4. Karahan, Leyla (1994). "-sa/-se Eki Hakkında", Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, s. 471-474 5. Karahan, Leyla (1994). "Türkçede Birleşik Cümle Problemi", Türk Dili, Dil ve Edebiyat Dergisi, s. 19-23

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Sintaksa e gjuhës turke
Java 2:	Fjalë dhe gjymtyrët e saj
Java 3:	Grupet e fjalëve: Togfjalëshi emëror, togfjalëshi mbiemëror
Java 4:	Grupi pjesor (particip)
Java 5:	Grupi përcjellore (gjerund)
Java 6:	Grupi i fjalëve të përsëritura, Grupi parafjalor
Java 7:	Grupi lidhor, Grupi titullor, Grupi i emrit të përbërë
Java 8:	Kollokvium
Java 9:	Grupi pasthirmor, Grupi numëror
Java 10:	Grupi i foljes së përbërë
Java 11:	Format e lidhjes së fjalive
Java 12:	Fjalitë sipas llojit të kallëzuesit
Java 13:	Fjalitë sipas pozitës së kallëzuesit

Java 14:	Tiparet semantike të fjalisë
Java 15:	Përsëritje përmbledhëse

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Komunikimi i studentëve me mësimdhënësin duhet të përqendrohet në arritjen e qëllimeve të lëndës. Ky komunikim në sallë të mësimit ose në kabinetin e mësimdhënësit (gjatë konsultimeve) duhet të jetë transparent dhe në kuadër të mirësjelljes. Po ashtu edhe komunikimi përmes e-mailit apo edhe kanaleve/mjeteve tjera që i mundësin TI-ja, duhet të jetë në funksion të zhvillimit akademik.

Mjetet e komunikimit, gjatë orës mësimore duhet të mos përdorën për qëllime që nuk përkasin me qëllimet e lëndës.